

Vetőmag

XXI. évfolyam, 2014. 4. szám

A Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács folyóirata

A tartalomból

Szavakba sűrített évtized	2
Rekordszámú résztvevő az ESA 2014. évi ülésén	4
Török-magyar vetőmagos konferencia Budapesten	8
GOSZ-VSZT kukorica posztregisztrációs fajtakisérlet 2014	10
Vetőmag-forgalmazási adatok, értékesítési árak	14

Szavakba sűrített évtized

A hír rövid volt, és sokakat meglepett: Dr. Ruthner Szabolcs, a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és TermékTanács (VSZT) ügyvezető igazgatója 2015. február elsejével elköszön a Szövetségtől, és Svájcban folytatja a szakmai pályafutását. A fiatal szakember a Nemzetközi Vetőmag Szövetségénél (ISF) kapott állást, ami új távlatokat jelent az életében. Ilyen ajánlatot nem szabad visszautasítani, bármennyire is nehéz elfogadni az itthon maradottnak a „szakítást”. Azzal a szándékkal ültünk le beszélgetni, hogy mérlegre tegyük az elmúlt évtizedben lezajlott események, változások eredményeit, ám a végén megegyeztünk abban, hogy lesz még mód interjú készítésére a jövőben is.

Igazgató úr, emlékezzünk vissza, mikor is készítettük az első interjút?

– Akkor, amikor kineveztek ügyvezető igazgatónak. Ez az esemény 2006-ra datálódik, akkor vettem át a stafétabotot Dr. Hullán Tibortól, az akkori ügyvezető igazgatótól. Valójában 2004 óta dolgozom a Szövetségénél, tehát éppen tíz évet töltöttem el az érdekképviselésnél.

Állítsunk fel mérföldköveket az elmúlt nyolc évről.

– A Szövetség nem túl régi múltra tekint vissza, hiszen húsz éve jött létre, mégpedig annak a folyamatnak a részeként, ami a rendszerváltáskor kezdődött. A múlt rendszerben nem volt valódi érdekképviselési rendszer, így ez a munka teljesen új területet jelentett a demokrácia tanulásával egy időben. Mindenkinek új volt ez a tananyag, hiszen senki nem volt felvértezve azzal a tudással, hogy hogyan kell egy ilyen szervezetet menedzselni, irányítani. Az elmúlt húsz év a folyamatos változásokról szólt, s nem volt ez másként az elmúlt nyolc évben sem, amikor az ügyvezetői posztot betöltöttem. A VSZT szervezeti struktúrája teljesen átalakult, a kor előrehaladtával az idősebb kollégák nyugdíjba mentek, és cserélődtek a személyek, illetve új szemléletet hoztunk be a szervezet irányítását illetően. Nem történt más, minthogy eleget tettünk azoknak a változtatási igényeknek, amelyek a szektorban is lezajlottak. A mai vetőmagszektorban nem ugyanazok az erőviszonyok, mint 10-15 évvel ezelőtt. Tény, hogy a nemzetközi cégek szerepe, súlya jelentősen megnőtt, a nagy kereskedő integrátor cégeké ugyancsak megerősödött. Ezekre az ágazati változások-

ra pedig válaszokat, jó válaszokat kellett adnunk. A vetőmag szakma alapvetően nemesítőkre, forgalmazókra, és szaporítóokra tagozódik, s ezt a fajta hármastagolódást a termékpálya struktúrával próbáltuk lekövetni. Ma már az egyeztetéseket úgy végezzük, hogy az azonos termékeket előállítók véleménye mind horizontálisan, mind vertikálisan megjelenjen.

Mennyire érezte, hogy a szakma befogadta, és Ön mögé felsorakoztak a szereplők? Mennyire volt nehéz a változásokat keresztülvinni?

– Amikor ügyvezető lettem, harminc éves voltam. Talán azért is esett rám a választás, és fogadtak el viszonylag gyorsan, mert a koromból, és a tapasztalatlanságomból adódóan nem volt semmiféle problémám abban a tekintetben, hogy a változások élére álljak. Magam is láttam, hogy új kihívásoknak kell megfelelni ahhoz, hogy talpon maradjon a Szövetség. S itt nem csak a szervezeti változásokra gondolok, hanem arra az új kommunikációs tevékenységre is, amit végeztünk. Az elmúlt években folyamatosan áttevődött az elektronikus kommunikációra, a hírlevélre, a honlapra, a csoportos e-mailekre a hangsúly. Ezeket a csatornákat tehát létre kellett hoznunk, és működtetnünk kellett, és kell ma is. Persze, nem volt egyszerű a feladat, mert nagyon is szövevényes, bonyolult a terület, sok benne a szereplő, csaknem ezer tagunk van, az egyéni vállalkozótól a nemzetközi cégekig, a szántóföldi növényeken át a zöldségeken keresztül a dísznövényekig terjed a skála. Mindenkivel kapcsolatot kellett építeni. Minden szövetség akkor működik jól, ha nagy mértékben támaszkodhat a tagságtól származó inputokra, és

be tudjuk vonni a titkárság munkájába az ő tudásukat, szűrkeállományukat. A mi titkárságunkon hárman dolgozunk, így egyik területen sem lehetünk olyan naprakészek, mint azok, akik ott dolgoznak. Ha tőlük beérkeznek hozzánk a megfelelő információk, akkor tudjuk megfelelően kezelni az ügyeket. Fontos volt számomra, hogy a nyolc évben sikerült megtalálni azt a csapatot, akik napi rendszerességgel, munkaidőn felül hajlandóak voltak időt, pénzt, szellemi energiát befektetni ebbe a munkába. Nélkülük aligha sikerült volna a változásokat végrehajtani.

Személyes a kérdés: Ön mennyit változott az elmúlt nyolc évben?

– Biztosan nagyon sokat, de hogy az előnyömről vált-e, ezt nem tudom megítélni. Biztos, hogy sokkal óvatosabb, körültekintőbb lettem. Az ember kap pofonokat. Ebben a munkakörben gyorsan meg kell tanulni, hogy erőből semmit nem lehet elérni. Ez szolgálat, s akkor lehet a döntéseket képviselni, ha azok konszenzuson alapulnak. Addig kell csúzni-csavarni, finomítani a különböző álláspontokat, amíg a résztvevők legalább 90 százaléká egyetért vele. Ez az elején nehéz volt, és sok energiámba került, amíg ezt megértettem. A konszenzuseresésnek a módját végül is kidolgoztam, s talán ezen a téren fejlődtem a legtöbbet. De még egyszer hangsúlyoznám, hogy sikerült úgy összeállítani a különböző grémiumokat, bizottságokat, hogy minden egyes termékpályán, szekcióban, vagy akár az elnökségben azok az emberek ülnek, akik az adott piac területének a 80-95 százalékát átlátják. Ezek a kollégák eljönnek a megbeszélésekre, és elmondják a véleményüket. Büszke vagyok arra,

hogy az üléseken a választott tisztségviselők 90 százaléka mindig jelen volt. Ha a piaci szereplők 80-95 százaléka leül egy asztalhoz egyeztetni, akkor az hatással van az egész szektorra. Ez megint egyfajta kettősséget is hordoz. Én hiába törekszem arra, hogy megfelelő ülések legyenek, jó témákkal, ha ugyanis nem jönnek el az érintettek az egyeztetésre, akkor nem csináltunk semmit. A munka gyümölcse pedig akkor jelentkezik, ha a tagság az üzletben sikeres. Állandó beszédtema a Szövetségben belül, hogy mennyire sikerül a nyolcszáz tagunkat megszólítani. A választ Ön is tudja, hogy semennyire. Hiába kérdezzük meg a tagokat, hogy mondják el a véleményüket, a nyolcszázból százötven az, aki rendszeresen válaszol, és részt vesz a munkában. A nagy többséget szóra bírni nekem sem sikerült, vélhetően az utód feladata lesz ennek a problémának a megoldása.

Akkor ezt mondhatjuk a legnagyobb kudarcának is?

– Szerintem igen, bár nem kudarcnak mondanám, hanem inkább a tevékenység legfájóbb pontjának nevezném, mivel ez a probléma nagy részben a különböző erőforrások szűkössége miatt is jelent meg. Az elmúlt négy év igen aktívan telt, hiszen nem csak a belső ügyeinkkel voltunk elfoglalva, hanem azoknak az erős támadásoknak a kivédésével is, amelyek az ágazatot érték. A vetőmag szakma általános megítélését is a helyére kellett tenni, s ezek a munkák elvitték az energiát, erőforrást attól, hogy a közösségépítést, a szélesebb tagság megszólítását is megpróbáljuk hatékonyabban végezni.

De beszéljünk a sikerekről is...

– Amikor átvettem a Szövetség igazgatását, akkor kevés külkapcsolattal rendelkezünk. A keleti világban Takács Géza elnök úr építette eredményesen a kapcsolatainkat, jómagam a nyugat-európai kapcsolatok építésével foglalkoztam. Az uniós csatlakozásunk óta veszünk részt intenzíven a külföldi szervezetek munkájában. Az elmúlt tíz évben sikerült kiépíteni olyan nemzetközi hálózatot, amelyben elismerik a VSZT-t, tudják, hogy kik vagyunk, s a mi véleményünk nélkül nemigen hoznak döntéseket. Aktív tagjai vagyunk az európai, és a világ-szövetségnek, ahol nem csak én, hanem az elnökség több tagja is szerepet vállal, mégpedig komoly, választott pozícióban. Az európai szövetség 2011-ben Magyarországon tartotta a kongresszusát, 2008-ban Siófokon rendeztük a kelet-európai

vetőmaghálózat konferenciáját, és 2017-ben Budapest ad otthont a világszervezet konferenciájának, amelyen több mint 1500 vetőmagos szakember vesz részt. A Szövetség tehát részese a nemzetközi vérkeringésnek.

Mit sem ér az erős nemzetközi kapcsolat a hazaiak nélkül...

– Erről annyit mondhatok, hogy tavaly elismerték a VSZT-t szakmaközi szervezetnek, ami olyan jogosultságokat, lehetőségeket biztosít a számunkra, ami-

vel ha élni tudunk, akkor az eddigieknél sokkal hatékonyabban képviselhetjük a tagság érdekeit. Olyan önszabályozó, akár miniszteri szintű rendeletet is hozhat a szervezet, amit kötelezővé tehet a tagjai, és az egész szektor számára, amit eddig nem tehetett. Ha ezzel megfelelően élünk, akkor a Szövetség súlya tovább nő. A minisztériummal aláírtuk ismét a stratégiai megállapodást, együttműködési megállapodásunk van a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával, folyamatos a kapcsolatunk a hatóságokkal, és a társ civil szervezetekkel. Mindez azt mutatja, hogy nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy a vetőmagszakma ne szigetelődjön el, és azt sulykoljuk, hogy mi is része vagyunk a mezőgazdaságnak.

A Szövetségnél is, és az Ön életében is lezárul egy korszak. Milyen feladatokat hagy maga mögött?

– Látni kell, hogy teljesen megváltozott az a hazai és nemzetközi erőter, ahol az érdekeinket képviselni tudjuk. Tíz-tizenöt évvel ezelőtt technikai kérdés volt a vetőmag-minősítés, fajtaelismerés, a csávázás és a többi szakmai te-

rület, így technikai bizottságokban születtek meg az új koncepciók, történt a jogszabályalkotás. Akkor még elég volt ezekkel a grémiumokkal tartani a kapcsolatot. Jelenleg, amikor a zöld és egyéb civil szervezetek igencsak megerősödtek, amikor a közösségi médiában bárki bármilyen véleményét elmondhatja, egy szervezet nem elégedhet meg azszal, hogy kizárólag csak a szakértőivel kommunikál. Mindenki azzal küzd, hogy hogyan lehet az üzeneteket eljuttatni a szélesebb társadalmi rétegekhez, hogy megértsék azt, hogy ránk miért van szükség, és nem vagyunk ellenség, amely csak multi cégekből áll, és extra-profitra tör. A köztudatba be kell ivódnie, hogy mi, a növénynevelés és a vetőmagszektor jelentjük a megoldást a hosszú távú, fenntartható mezőgazdasági termelés számára. Miután megváltozott a politikai erőter, csak akkor tudjuk a politikusainkat, a döntéshozókat meggyőzni, ha a mi véleményünk nem csak közvetlenül tőlünk hangzik el, hanem azoktól a szélesebb társadalmi csoportoktól is, akiknek velük van kapcsolata. Ehhez viszont igen nagy erőforrások szükségesek, de készítettünk egy kommunikációs stratégiát, és szerződést kötöttünk egy kommunikációs céggel, aki a szövetség PR kommunikációját fogja kezelni a jövőben annak érdekében, hogy az üzeneteink közérthető módon eljussanak a széles társadalmi rétegekhez is. Ez izgalmas feladat, de ebben már nem veszek részt.

Megtudhatjuk-e, hogy hol folytatódik a pályafutása?

– A svájci Nyonba megyek, ahol a Nemzetközi Vetőmag Szövetség központja működik. Ez is érdekképviselői szervezet, több mint félszáz ország a tagja. A szervezet alapcélja az, hogy elősegítse a minél szabadabb, minél könnyebb nemzetközi vetőmag kereskedelmet. Jómagam a szabályozásért felelős igazgatói munkakört veszem át, ez abszolút technikai munka lesz.

Az egyik szemem sír, a másik nevet. Úgy gondolom, hogy olyan fiatal szakembertől válnunk meg, aki előtt még nagy lehetőségek állnak a nemzetközi porondon is. Sok sikert kívánok!

– Köszönöm a jókívánságot. Hálás vagyok a vetőmagszakma minden szereplőjének azért, hogy itt dolgozhattam, mert itt csiszolódtam, itt szereztem tudást, amit reményeim szerint Nyonban is kamatoztathatok.

Hajtun György

Rekordszámú résztvevő az ESA 2014. évi ülésén

A tavalyi varsói rendezést követően idén az Európai Vetőmag Szövetség éves konferenciájára október 13. és 15. között Lisszabonban került sor. A résztvevők létszáma meghaladta a 900-at, amely minden várakozást felülmúlt. Ennek alapján bátran kijelenthető, hogy a rendezvénynek ma már bérelt helye van az európai vetőmagos szakemberek naptárában, illetve Európán kívül is egyre nagyobb népszerűségnek örvend.

A kereskedelem számára ez különösen kedvező, hiszen a részvétel elsősorban olyan régiókból növekedett, ahonnan a korábbiakban viszonylag csekély volt a jelenlét. Ez a fejlődés természetesen az információszerzési és az üzletkötési lehetőségeket nagymértékben kibővíti, amely a rendezvény súlyát és értékét növeli. Azt jelenleg még nehéz megjósolni, hogy a folyamatosan növekvő részvétel meddig tartha-

tó fenn. A szervezet, annak érdekében, hogy a résztvevők igényeinek megfelelő konferenciát rendezzen, folyamatosan különböző kérdőívek, felmérések formájában tájékozódik a tapasztalatokról. Jövőre a konferencia ismételten a mi régiónkba költözik, mivel 2015 októberében Bécs ad majd otthont a rendezvénynek. Külön öröm számomra, hogy a hazai cégek érdeklődése a rendezvény iránt szintén töretlen, és Lisz-

szabonba már több mint 30 magyar szakember látogatott el. Bár már 10 éve volt, az emlékezetemben még mindig élénken él a 2004-es konferencia, amikor a VSZT új belépőként első alkalommal vett részt az eseményen, azon mindösszesen két magyar résztvevő „lézengett”.

A 6 szakmai szekcióban és számos munkacsoportban működő szervezet rendkívüli aktivitását jól mutatja, hogy

A nemzeti tagszövetségek vezetői

az év folyamán több mint 100 ülést megnyitottak le az ESA keretein belül. Az éves konferencia tulajdonképpen az a fórum, ahol a szakmai szekciók és munkacsoportok beszámolnak az éves munkáról. A VSZT tagsága folyamatos tájékoztatást kap ezekről a folyamatokról, ezért az alábbiakban csak néhány, a szekciókon átívelő, az ágazat számára jelentősebb horizontális kérdéssel foglalkozom.

Az elmúlt 18 hónap egyfajta hullámvasúthoz hasonlítható az európai vetőmagágazat számára, legalábbis, ami a jogszabályalkotási folyamatot, illetve az azt körülvevő politikai környezetet illeti. Több ilyen fejleménynek már jelenleg is súlyos következménye van az ágazatunkra nézve.

Csávázószer betiltások, illetve ágazati lépések a biztonságos felhasználás érdekében

Az EU Bizottság 2013. május 24-én elfogadta, és közzétette a 485/2013/EU végrehajtási rendeletet, amely 2013. december 1-jét követően megtiltja a

klotianidin, tiametoxan és imidakloprid hatóanyagokkal csávázott vetőmagok forgalmazását és felhasználását. A rendelet teljes egészében és közvetlenül alkalmazandó az EU összes tagállamában. Ezzel a Bizottság betiltotta az egyik leginnovatívabb, legkisebb környezeti terheléssel járó precíziós növényvédelmi technológiát.

A döntés hátterében elsődlegesen az állt, hogy ezeknek a hatóanyagoknak csávázószerként történő felhasználása hozzájárul egyes méhbetegségek kialakulásához, illetve a méhpopulációk csökkenéséhez. Ezt a megállapítást azonban a tagországokban végzett szántóföldi vizsgálatok egyáltalán nem támasztják alá. Több tanulmány egyhangzóan azt állítja, hogy a neonicotinoid hatóanyagok hatása elhanyagolható egyéb, a méhek egészségét jelentős mértékben károsító faktorokhoz képest, mint a varroatozis, illetve egyéb károsítók, valamint a megfelelő minőségű és mennyiségű táplálék hiánya.

A jövővel kapcsolatban számos tanulság levonható. Talán az egyik legfontosabb az, hogy a gazdálkodóknak, illetve a vetőmagipar és a növényvédőszer ipar szereplőinek tovább kell fokozni az együttműködését a csávázás-

technológia kockázatainak további csökkentése érdekében. 2014-ben ezzel kapcsolatban több konkrét program (ESTA, deflektor stb.) indult el az EU több tagállamában, így Magyarországon is.

Az új EU vetőmag rendelet helyzete

Egy közel ötéves előkészítő munkát követően az Európai Bizottság 2013 júniusában végre nyilvánosságra hozta azt a jogszabály csomagot, ami többek között a vetőmag-forgalmazást, minősítést, valamint a növényegészségügyi kérdéseket hivatott szabályozni. Már a tervezet nyilvánosságra hozatalakor kérdéses volt, hogy az Európai Parlament 2014 tavaszáig tartó ciklus végéig képes lesz-e a vitákat lezárva első olvasatban elfogadni a jogszabály csomagot.

Ez az aggály különösen igaznak bizonyult a vetőmag-forgalmazás tekintetében, amit széleskörű támadás ért a kiskerttulajdonosokat és a hobbistákat képviselő brüsszeli civil szervezetek részéről. Amíg a vetőmagszektor, illetve a gazdák és szervezeteik közösen lobbiz-

Munka közben

tak a szigorú hatósági kontroll fenntartásáért, ami egyértelműen a jó minőségű vetőmag biztosításának záloga, addig a különböző civil szervezetek a vetőmagpiac liberalizációjáért kiállottak. A zöld szervezetek akciója sikerrel járt, hiszen az európai döntéshozók, illetve a szélesebb társadalmi réteg szemében úgy sikerült feltüntetni a készülő jogszabályt, mint ami kizárólag a vetőmagágazat, és főképpen a multinacionális cégek érdekét szolgálja, illetve árt a biodiverzitásnak. Ennek megfelelően a jogszabály tervezetet az Európai Parlament nem szavazta meg és felkérte a Bizottságot, hogy minél előbb készítsen egy új tervezetet. Az még egyelőre nem világos, hogy a Bizottság hogyan lesz képes megfelelni a különböző érdekcsoportok elvárásainak, és egy minden érintett számára elfogadható jogszabály-tervezetet megalkotni.

Hozzáférés a genetikai erőforrásokhoz

A VSZT több fórumán, hírlevelében, és legutóbb a VSZT küldöttközgyűlésén is beszámoltunk az úgynevezett Nagoya Jegyzőkönyv hatályba lépéséről, és annak várható hatásairól. A Jegyzőkönyv intézkedései azt követően lépnek hatályba, hogy az 50. ország is ratifikálja azt. Az 50. ország július elején ratifikálta a Nagoya jegyzőkönyvet, így annak intézkedései ezt követően 90 nappal, azaz 2014. október 12-e után hatályba léptek.

A jegyzőkönyv teljes ratifikációjához annak rendelkezéseit a nemzeti jogszabályba is át kell ültetni. Ez egyébként a mai napig nem történt meg, az FM tájékoztatása szerint várhatóan a jövő év elején kezdenek hozzá a szükséges végrehajtási rendelet megalkotásához. Mindeközben az Európai Unió 2014. áprilisában elfogadta az 511/2014-es EU rendeletet, amely meghatározza a genetikai erőforrások hozzáféréséről, és a hasznok méltányos megosztásáról szóló szabályokat.

Az európai vetőmag szektor több alkalommal is kifejtette álláspontját az EU jogszabály-tervezet növénynevelésre gyakorolt negatív hatásairól, azonban ezeket a kifogásokat a Bizottság szinte teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. A kész jogszabály éppen ezért elfogadhatatlan a növénynevelők számára. Egyéb jogorvoslati lehetőség hiányában a növénynevelő cégek csoportja megtámadta a jogszabályt az Európai Bíróságon. A cégek alapvetően két dolgot kifogásoltak. A részletszabályok nem egyértelműek, ami jogbizonytalanságot eredményez, valamint a genetikai erőforrások nyomon követéséből és dokumentációjából eredő adminisztratív teendők súlyos terhet jelentenek elsősorban a kis- és közepes vállalkozások számára. Ezenkívül az elfogadott jogszabály súlyosan veszélyezteti az úgynevezett „nemesítői kivételt”, ami szabad hozzáférést biztosít a szektor szereplői számára a kereskedelmi fajták nemesítési célú felhasználásához. Ez az „intézmény” tulajdon-

képpen az innováció motorja, mely nélkül jelentősen csökkenhet a nemesítés intenzitása.

Változások az Európai Parlamentben

Az új EP összetétele az előzőnél sokszínűbb lett, illetve növekedett az euroszkeptikus pártok, képviselők súlya. Mindez a korábbinál nagyobb kihívás elé állítja a vetőmagszektort, hogy a számára lényeges kérdésekben maga mögé állítsa a többséget. Brüsszelben hatalmas a verseny a különböző lobbiszervezetek között, hogy a képviselők figyelmét felkeltésük és ügyüknek megnyerjék. A vetőmagellátás helyzete azonban alapvetően izgalmas, érdeklődésre számot tartó kérdés. Már a múltban is számos vitát generált, és általában a politikusok, illetve szélesebb társadalmi rétegek figyelmét is megragadta. A legfontosabb kihívás a szektor számára, hogy megalapozott érvek mentén lebontsa azokat az előítéleteket és hamis vádakokat, amivel az ágazatunkat az elmúlt időszakban többen is illették, és egy pozitív képet alakítson ki magáról. Ez annál is inkább lényeges, mivel a korábban említett vetőmagpiaci és növény-egészségügyi rendelkezéseken kívül számos olyan egyéb terület (organikus termesztés, GMO renacionalizáció, nemzetközi kereskedelmi egyezmények stb.) felülvizsgálata is folyamatban van, amelynek kimenetele a szektor megfelelő működésének szempontjából szintén jelentős.

-ruthner-

A deflektor kötelező.

DE MI AZ A DEFLEKTOR?

A deflektor a szívólevégős pneumatikus vetőgépek ventilátorára szerelhető csőrendszer, amely a csávázott vetőmagokról leváló – a ventilátor által kifújt – növényvédő szerrel szennyezett port a talajba vezeti. Ezáltal meggátolja, hogy a környezetre ártalmas leporlott csávázószer kárt okozzanak életterünkben, legyen szó emberről, állatról, rovarról, vagy bármely élőlényről.

Használata EU-szabályozás alapján kötelező, de ennél is fontosabb, hogy felelősségteljesen gondolkodó termelőként gondoskodjunk környezetünk, életterünk megóvásáról!

Ingyen deflektor

az 500 leggyorsabb kitöltőnek

+ 1000 db AGROMashEXPO

jegyet is kisorsolunk!

Töltse ki kérdőívünket
a weboldalon és nyerjen!

www.deflektorkell.hu

Bayer CropScience

syngenta

Agroinform

Török-magyar vetőmagos konferencia Budapesten

2014. november 4-én, a budapesti Boscolo Hotelben nagyszabású török-magyar vetőmagos konferencia megrendezésére került sor a török Gazdasági- és Mezőgazdasági Minisztériumok, a Török Vetőmag Szövetség (TSÜAB) és a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és TermékTanács (VSZT) szervezésében. A rendezvény célja a török és a magyar vetőmagágazat közötti kapcsolatok felélénkítése volt, melynek elősegítése érdekében több mint hatvan fős török delegáció látogatott hazánkba. Az eseményen a magyar fél részéről több mint harmincan vettek részt, így az összes résztvevő létszáma végül meghaladta a 100 főt.

Az ünnepélyes köszöntők sorát *Yıldırım Gencer*, a TSÜAB elnöke nyitotta, aki elmondta, hogy Törökország Magyarországot stratégiai partnerének tekinti, és a gazdasági együttműködés fokozására irányuló törekvések eredményességét tekintve rendkívül bizakodóak: a hazánkba irányuló exportjukat a jelenlegi több mint hatszorosára kívánják bővíteni. A török államigazgatást a Török Mezőgazdasági Minisztérium Vetőmag és Szaporítóanyag Főosztályának főosztályvezetője, *Alper Şahin*, és a Török Gazdasági Minisztérium Agrárpiaci Főosztályának főosztályvezetője, *Cengiz Karabayır* képviselték, akik a köszöntőjükben kiemelték a megbízható élelmiszer-termelés fontosságát, amelynek alapfeltételei közt szerepel a megfelelő minőségű vetőmag biztosítása. Elmondásuk szerint a török vetőmagszektor mára a nemzetközi szabványoknak és elvárásoknak megfelelően működik, és ezzel megnyílt előtűnik a lehetőség, hogy növelhessék a jelenlétüket a minőséget szigorúan ellenőrző európai piacon, így hazánkban is.

A magyar államigazgatás részéről *Szépe Ferenc*, a Földművelésügyi Minisztérium Mezőgazdasági Főosztályának főosztályvezetője tartott köszöntő beszédet, melyben kiemelte a magyar vetőmagágazat világszinten is jelentős eredményeit, hangsúlyozva a vetőmag-minősítés nagy múltra visszatekintő hagyományát és a globális folyamatok eredményeként az ágazatban megjelenő új kihívásokhoz való – a kutatás-fejlesztés terén tett erőfeszítéseknek köszönhető – sikeres alkalmazkodást. A

A két szövetség elnöke, Takács Géza és Yıldırım Gencer aláírja az együttműködési megállapodást

globális versenyben a megbízható kereskedelmi partnerekkel való kapcsolatok ápolása különös fontossággal bír, ezért a főosztályvezető úr a Törökországgal mint Magyarország jelentős külkereskedelmi partnerével való gazdasági együttműködés szorosabbá tételét szorgalmazta.

Takács Géza VSZT elnök a résztvevők köszöntését követően ismertette a Szövetség történetét, felépítését és működését, a hatóságokkal és a külföldi szervezetekkel való kapcsolatát, kiemelve a szervezet politikától független

és a tagság érdekeit szem előtt tartó, szakmai jellegű érdekképviseleti szerepét. Az elnök felhívta a figyelmet napjaink kommunikációs szokásainak változásaira, így a világháló által diktált tempóhoz való alkalmazkodás fontosságára, amely feladatot szem előtt tartva a Szövetség is igyekszik lépést tartani korunk áramlataival. Megemlítette továbbá a Szövetség olyan kiemelt programjait, mint a hazai vetőmag üzemek ESTA (a vetőmagcsávázás európai minőségbiztosítása) minősítéssel való ellátásának elősegítése, a Gabonater-

mesztők Országos Szövetségének közreműködésével életre hívott őszi búza és kukorica posztregisztrációs kísérletek megszervezése, a vetőmag-hamisítás elleni kampány és a fémzárolt vetőmag-használat népszerűsítését célzó kampány lebonyolítása.

Ezt követően *Károlyi Gyula*, a NÉBIH Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóságának igazgató-helyettese mutatta be a Hatóság vetőmag-felügyeleti munkájának közel másfél évszázadra visszatekintő múltját, majd a jelenlegi feladatokat ismertetve részletesen kitért a vetőmaggal kapcsolatos hazai jogszabályi környezetre, a fajtavizsgálat rendszerére, a fajtaelismerés folyamatára, a bejelentési kötelezettségekre és a Hatóság egyéb olyan feladataira, mint például a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartás és együttműködés. Az igazgató-helyettes felhívta a figyelmet az olyan aktuális problémákra is, mint a napjainkban tapasztalható szélsőséges időjárás következményei, a hazai vetőmag-felújítási arány lényeges elmaradása a kívánatos értéktől és a génmódosított növényfajták világszintű terjedése. Ez utóbbi tekintetében méltatta a Hatóság eredményes ellenőrzési munkáját, amely hozzájárul a szigorú jogszabályok által elérni kívánt GMO-mentesség fenntartásához.

Az előadók sorát *Tayfur Caglayan*, a TSUAB főtitkára zárta, aki elkészített adatokkal támasztotta alá a török vetőmag-termelés utóbbi években történt ugrásszerű növekedését: a 2008 előtt 300-350 ezer tonna között stagnáló éves termelés 2013-ra megközelítette a 750 ezer tonnás éves kibocsátást. Elmondása szerint ezek az eredmények az állami támogatások mellett a török jogalkotás – az állami tulajdonnal szemben – a magánszektor támogató, egy 2008-as törvénymódosítással érvénybe lépett új irányának köszönhető. A jogalkotás új szemlélete mindemellett hozzájárult a jelenlegihez hasonló kereskedelmi célú konferenciák létrejöttéhez is: a budapesti már a 15. állomása volt a nagyszabású rendezvény-sorozatnak. A Török Vetőmag Szövetség főtitkára segítette a hallgatóságnak a jelenleg 637 tagot számláló szervezet elhelyezésében a szerteágazó török szabályozási- és érdekképviseleti rendszerben, amelyben a vetőmag szektor szereplői hét különböző szervezetbe tömörülnek (nemesítők, kereskedők, szaporítók stb.), melyek egyike az üzemeket és az előállítókat képviselő TSUAB. A hatáskörük és feladataik is-

mertetése után, a főtitkár bemutatta a török vetőmag-minősítési rendszer működését is, majd rávilágított az ágazat főbb erősségeire és gyengeségeire. Míg az előbbihez az ország elhelyezkedésé-

kedői közül kerültek ki. Az esemény zárásaként a TSUAB és a VSZT elnökei egy, a szövetségek közti kapcsolat erősítését, az információ-áramlás elősegítését, rendezvények szervezésének

Károlyi Gyula Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóságának igazgató-helyettese emléklapokat vesz át a török társhatóság vezetőjétől

ből adódó változatos ökológiai körülményeket, a kutatás-fejlesztés és az emberi erőforrások színvonalát, a jogalkotás és az infrastruktúra fejlődését, valamint a magánszektor erősödését sorolta, addig hátráltató tényezőként hozta fel a kis cégek tőkeszegénységét, a közszféra és a magánszektor közötti együttműködés hiányát és a magánszektor által kezdeményezett nemesítési programok alacsony számát.

A délelőtti program zárásaként a török minisztériumok és a TSUAB képviselői ajándékokat adtak át a magyar résztvevők számára, majd közös fotózásra és az eseményhez méltó ebédre került sor. A délután folyamán bilaterális tárgyalások zajlottak a vetőmag-szektor széles skáláját képviselő 36 török, és a 16 magyar cég képviselői között, mely során török-magyar tolmácsok biztosították a zavartalan kommunikációt. A cégek tevékenységi köreiket tekintve a legkülönfélébb szántóföldi- és zöldség vetőmagok nemesítői, előállítói, szaporítói és keres-

osztőnzését és a képviselt cégek közötti kereskedelmi- és tudományos kapcsolatok építését célzó együttműködési megállapodást írtak alá. A nyolc cikkelyből álló dokumentum értelmében a felek a továbbiakban tájékoztatják egymást a vetőmag ágazatot érintő jogszabályi változásokról, a megrendezésre kerülő kiállításokról, vásárokról és konferenciákról, továbbá közös projektek és tudományos kísérletek elvégzését, valamint rendezvények és találkozók megszervezését szorgalmazzák.

Bár a budapesti konferencia ezzel véget ért, a török fél részéről *Yıldırım Gencer* elnök és *Tayfur Caglayan* főtitkár az együttműködési szándék újabb kifejezéséeként szívélyesen meghívták a magyar résztvevőket a 2015. január 8-10. között Isztambulban megrendezésre kerülő Török Vetőmag Kiállításra és Vásárra, ahol a két ország vetőmag-ágazatának szereplői tovább ápolhatják a meglévő kapcsolataikat, és alakíthatnak ki újakat a gazdasági együttműködés élénkítésének jegyében.

GOSZ-VSZT kukorica poszt-regisztrációs fajtakísérlet 2014

Immáron nyolcadik éve publikáljuk a Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ) és a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és TermékTanács (VSZT) által szervezett kukorica posztregisztrációs fajtakísérletek eredményét.

A rendszer működtetésének célja továbbra is ugyanaz: az objektív eredmények birtokában a felhasználók kipróbált, megfelelő mennyiség és ismert minőség elérésére képes növényfajták közül választhatassanak. A kísérletben résztvevő szervezetek továbbra is kiemelten fontosnak tartják, hogy a Magyarországon termesztett fajták értékét objektív kísérletekkel lehessen bemutatni, ezért döntöttek a folytatás mellett.

A kísérletek szakmai felügyeletét a Fajtakísérleti Innovációs Tanács (FIT) biztosítja. A testület kilenc tagból áll, a tagokat az alapító társadalmi szervezetek delegálják három évre. A Gabonakereskedők és Feldolgozók Szövetsége egy tagot, a VSZT három tagot, a GOSZ öt tagot delegál a Tanácsba. A Tanács feladata a posztregisztrációs ki-

sérletek finanszírozási hátterének és szakmai felügyeletének biztosítása, valamint a kísérleti metodika kialakítása.

A hibrideket, a vetést megelőzően közjegyző jelenlétében kódoltuk. Ezzel a lépéssel a kísérlet kivitelezői és értékelői teljes mértékben függetleníteni tudták magukat minden olyan körülménytől, amely akaratlanul is befolyásolhatta volna őket munkájukban. A visszakódolásra csak azután kerülhetett sor, miután a fajtatulajdonosokkal is egyeztetve minden vitás kérdést sikerült lezárni. A fentiek alapján világosan látható, hogy a kísérleti rendszer kivitelezésének szakmaisága és pártatlansága vitán felül áll.

Szervezők

Fajtakísérleti Innovációs Tanács (FIT)

Delegált tagok:

- Gabonakereskedők és Feldolgozók Szövetsége: *Pótsa Zsófia*
- Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és TermékTanács

Vetőmag-kereskedők képviselője: *Kolop László*

Nemesítők képviselője: *Dr. Árendás Tamás*

Biometrikus (metodikus): *Dr. Veress Zoltán*

- Gabonatermesztők Országos Szövetsége:

Termelő *Bocza János*

Termelő *Domján Gergely*

Termelő *Dr. Tajthy József*

Termelő *Varga András*

Termelő *Vancsura József* (elnök)

A fajták kiválasztásának rendszere

2014-ben a FAO 200, 300, 400 és 500 éréscsoportba tartozó 43 hibridet vizsgáltunk. A termesztésben kis hányadot

képviselő silókukorica hibridek nem kerültek be a kísérletbe.

A fajtakiválasztás egyik alappillére volt, hogy a 2014-ben újonnan regisztrált, a piacon még bizonyítani nem tudó hibrideknek is megteremtettük az esélyt a versenyben való részvételre azért, hogy az állami elismerés után közvetlenül beemeltük őket a kísérletbe.

A fennmaradó fajtaszámot az előző évek GOSZ-VSZT Posztregisztrációs kísérleteiben legjobban szereplő hibridekkel töltöttük fel.

Mindezek után lehetőséget biztosítottunk a nemesítő házaknak, hogy az adott fajtaszám keretükön belül, lecserélhessék azokat a fajtákat, melyekről úgy ítélték meg, hogy ennél jobb genetikai potenciállal rendelkezőt tudnak versenyeztetni.

2010 óta a nemesítő házak olyan hibrideket is indíthatnak, melyek hazai elismerésben nem részesültek, de az EU listán szerepelnek. A FAO szám pontos meghatározása érdekében ezek a hibridek elővizsgálatban szerepeltek. Egy kompenzációs listát is létrehoztunk, amelyről a fenti kritériumok alapján szerepelni nem tudó, kisebb nemesítő házak is bejuthattak a kísérletbe.

A fent leírtak alapján minden okunk megvan azt feltételezni, hogy a hazai kukoricatermesztést nagymértékben segítő, erős és jó terméseredményt produkáló fajtasort sikerült összeállítanunk a 2014-es esztendőre.

A kísérleti helyszínek

A meghatározott 12 kísérleti helyhez a lehetőségeink szerinti legjobb területi elosztást dolgoztuk ki: Bábolna, Tordas, Jászböldogháza, Szombathely, Eszterápuszta, Debrecen, Kaposvár, Mezőhegyes, Nyíregyháza, Iregszemcse, Székkutas, Jánoshalma.

A kísérletben résztvevő hibridek

Hibrid neve	Képviselő	ÁE éve	FAO	Hibrid neve	Képviselő	ÁE éve	FAO
KWS 2370	KWS	2014	290	P9241	Pioneer	EU	390
DKC3623	Monsanto	EU	290	P9528	Pioneer	2013	390
DKC4014	Monsanto	2011	290	P9494	Pioneer	2010	390
DS0336	Dow AgroSciences	EU	340	Axxys	RAGT	2013	330
ES Flato	Euralis	2008	330	Winxx	RAGT	2012	370
ES Antonetti	Euralis	2013	380	Ferarixx	RAGT	EU	390
ES Sensor	Euralis	2010	380	Futurixx	RAGT	EU	390
GKT376	GK Kft.	2014	380	NK Lucius	Syngenta	2010	350
Limanova	Limagrain	EU	360	ES Cortes	Euralis	2012	400
MAS 35.K	Maisadour	2012	390	TOUAREG	Euralis	2013	410
DKC4025	Monsanto	2012	330	Kassius	KWS	EU	410
DKC4522	Monsanto	EU	340	DKC4943	Monsanto	2014	450
DKC4541	Monsanto	2014	360	P9721	Pioneer	2013	410
DKC4590	Monsanto	2009	360	P9915	Pioneer	2012	430
DKC4631	Monsanto	2013	370	P9981	Pioneer	2014	470
DKC4717	Monsanto	EU	380	P0105	Pioneer	2012	490
DKC4795	Monsanto	EU	390	DKC5276	Monsanto	EU	530
DKC4490	Monsanto	2007	390	DKC5222	Monsanto	EU	590
P9175	Pioneer	2011	360	P0216	Pioneer	2012	510
P9486	Pioneer	2014	370	P0412	Pioneer	2012	560
P9612	Pioneer	2014	370				
PR37N01	Pioneer	2007	380	P9911	Pioneer	kiértékelés alatt	kiértékelés alatt

GOSZ-VSZT posztregisztrációs fajtakísérlet, 2014 szemeskukorica, késői fajták (FAO 500-)

Hibrid	Szemtermés		Betakarításkori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Szárszilárdasági hiba %	Kezdeti fejlődés erőssége	Megdőlő tövek	Letört tövek
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	pontszám	%	%
P0412	14,66	103,9	22,86	0,28	77	1	3,7	7,9	1,2	2,6
P9911	14,34	101,7	22,51	-0,07	75	-1	1,9	8,6	0,2	1,7
P0216	14,06	99,7	22,2	-0,38	77	1	2,8	8,6	0,3	2,5
DKC5222	14,00	99,3	22,75	0,17	76	0	1,7	8,1	0,3	1,4
DKC5276	13,46	95,4	22,59	0,01	75	-1	1,7	7,4	0,5	1,2
Átlag	14,10	100	22,58		76		2,4	8,1	0,5	1,9
SzD 5%	0,56	4	0,37		1		2	1	1	1,3
C.V.	3,9		1,6		1					
Helyek száma	8		8		8		8	8	8	8

Rangsor: szemtermés (t/ha)

GOSZ-VSZT posztregisztrációs fajtakísérlet, 2014 szemeskukorica, középérésű fajták (FAO 400-499)

Hibrid	Szemtermés		Betakarításkori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Szárszilárdasági hiba	Kezdeti fejlődés erőssége	Megdőlő tövek	Letört tövek
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	pontszám	%	%
P9981	14,57	107,8	21,14	0,01	76	-1	1,1	8,3	0,1	1,1
DKC4943	13,85	102,5	20,83	-0,30	77	0	1,6	7,3	0,2	1,5
P9915	13,80	102,1	21,07	-0,06	78	1	1,8	8,4	0,2	1,6
TOUAREG	13,58	100,5	21,56	0,43	76	-1	1,0	7,4	0,2	0,8
P0105	13,49	99,8	21,77	0,64	78	1	2,9	7,8	0,8	2,1
P9721	13,40	99,2	20,28	-0,85	77	0	2,1	8,5	0,5	1,7
Kassius	12,93	95,7	21,16	0,03	78	1	1,9	8,4	0,7	1,3
ES Cortes	12,47	92,3	21,23	0,10	76	-1	1,4	8,6	0,2	1,2
Átlag	13,51	100,0	21,13		77		1,7	8,1	0,3	1,4
SzD 5%	0,58	4,3	0,44		1		0,9	0,9	0,5	0,7
C.V.	5,3		2,6		1,2					
Helyek száma	12		12		11		12	12	12	12

Rangsor: szemtermés (t/ha)

GOSZ-VSZT posztregisztrációs fajtakísérelt 2014 szemeskukorica, korai fajták (FAO 300-399)

Hibrid	Szemtermés		Betakarításkori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Szárszilárdtsági hiba	Kezdeti fejlődés erőssége	Megdőlő tövek	Letört tövek
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	pontszám	%	%
DKC4717	14,17	105,8	20,57	0,15	76	0	1,5	8,1	0,5	1,0
P9486	13,88	103,7	19,74	-0,68	77	1	1,6	7,8	0,1	1,5
P9528	13,84	103,4	20,23	-0,19	77	1	1,4	7,8	0,2	1,2
P9494	13,71	102,4	20,19	-0,23	76	0	0,9	7,2	0,2	0,7
DKC4795	13,68	102,2	20,40	-0,02	76	0	1,0	7,5	0,2	0,8
DKC4522	13,66	102,0	20,27	-0,15	75	-1	1,3	7,6	0,1	1,2
DKC4590	13,66	102,0	20,70	0,28	77	1	1,6	7,6	0,2	1,4
P9241	13,66	102,0	20,29	-0,13	75	-1	1,4	8,3	0,3	1,1
Limanova	13,64	101,9	20,64	0,22	77	1	0,9	6,5	0,2	0,7
DKC4541	13,63	101,8	20,54	0,12	75	-1	0,6	8,1	0,1	0,5
DKC4631	13,62	101,7	20,58	0,16	76	0	1,2	8,3	0,2	1,0
Winxx	13,60	101,6	20,98	0,56	76	0	1,1	8,6	0,2	0,9
ES Flato	13,58	101,4	20,31	-0,11	75	-1	1,6	8,3	0,3	1,4
P9175	13,49	100,7	19,50	-0,92	75	-1	1,5	8,5	0,4	1,1
PR37N01	13,41	100,2	20,45	0,03	78	2	1,0	7,6	0,2	0,8
MAS 35.K	13,41	100,2	21,11	0,69	75	-1	2,1	8,1	0,4	1,7
P9612	13,31	99,4	21,21	0,79	76	0	1,6	7,6	0,3	1,3
Ferarixx	13,24	98,9	20,24	-0,18	77	1	2,4	8,2	0,1	2,4
Axxys	13,23	98,8	20,93	0,51	76	0	1,8	6,9	0,1	1,7
DS0336	13,20	98,6	19,96	-0,46	77	1	1,7	8,2	0,2	1,6
Futurixx	13,16	98,3	20,36	-0,06	78	2	2,3	7,8	0,2	2,1
ES Antonetti	13,04	97,4	20,70	0,28	79	3	1,9	8,0	0,2	1,8
DKC4490	13,02	97,2	20,68	0,26	75	-1	1,1	7,3	0,1	0,9
ES Sensor	12,96	96,8	20,76	0,34	79	3	1,4	7,8	0,1	1,3
DKC4025	12,75	95,2	19,46	-0,96	75	-1	1,3	7,6	0,1	1,2
NK Lucius	12,60	94,1	20,12	-0,30	76	0	2,3	6,6	0,6	1,8
GKT376	12,39	92,5	20,49	0,07	76	0	0,9	7,7	0,1	0,8
Átlag	13,39	100,0	20,42		76		1,4	7,8	0,2	1,2
SzD 5%	0,45	3,4	0,51		1		1,2	0,8	0,3	1,1
C.V.	4,2		3,1		1,5					
Helyek száma	12		12		11		12	12	12	12

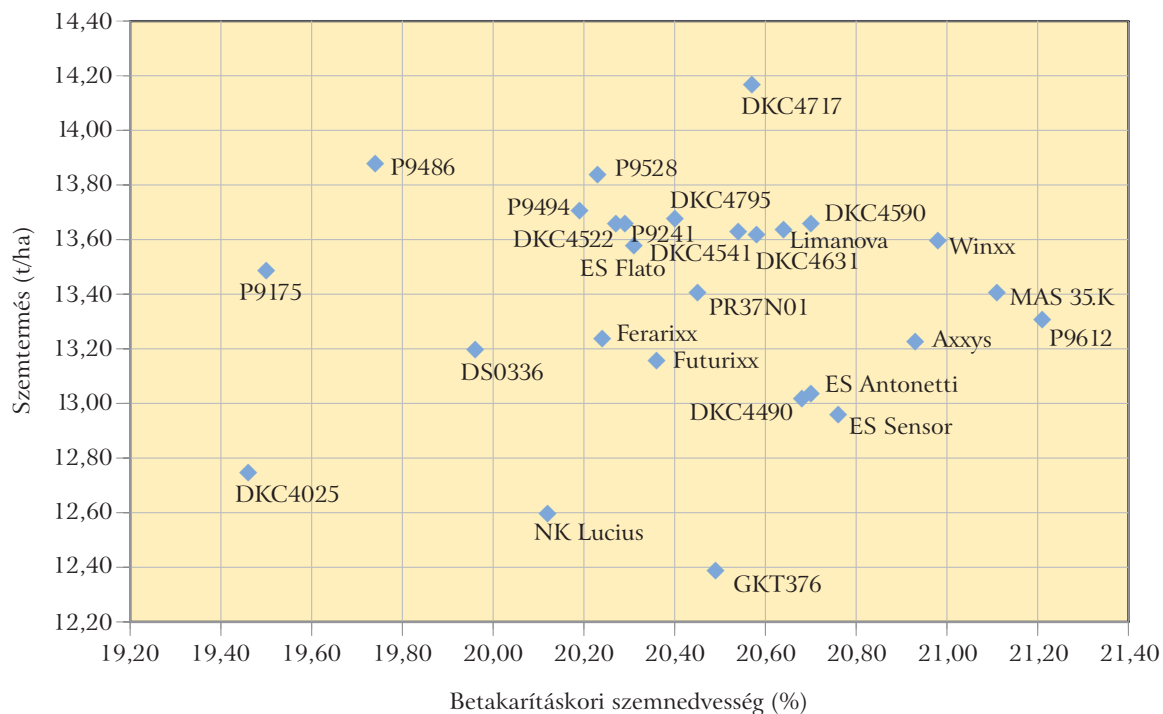
Rangsor: szemtermés (t/ha)

GOSZ-VSZT posztregisztrációs fajtakísérelt, 2014 szemeskukorica, igen korai fajták (FAO 240-299)

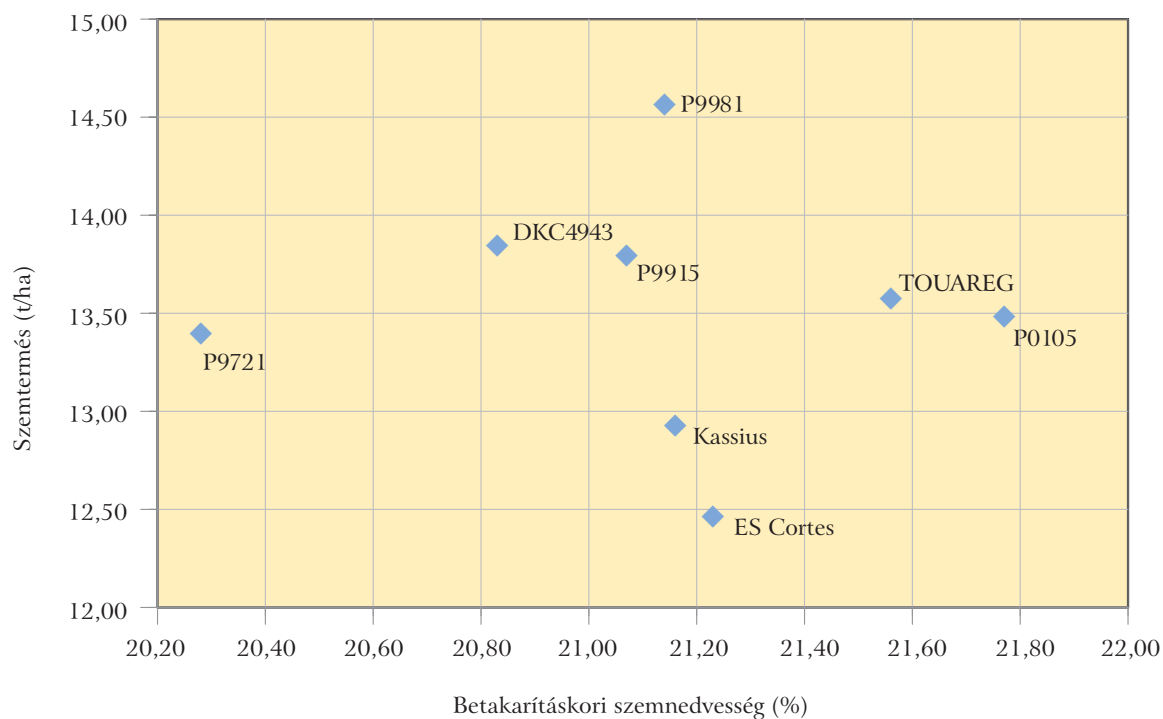
Hibrid	Szemtermés		Betakarításkori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Szárszilárdtsági hiba %	Kezdeti fejlődés erőssége	Megdőlő tövek	Letört tövek
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	pontszám	%	%
DKC3623	12,85	101,7	18,86	-0,49	75	1	1,3	8,0	0,1	1,2
DKC4014	12,62	99,9	19,78	0,43	74	0	2,3	7,6	0,8	1,5
KWS 2370	12,44	98,4	19,40	0,05	73	-1	3,2	8,6	1,9	1,3
Átlag	12,64	100	19,35		74		2,3	8,1	0,9	1,4
SzD 5%	0,39	3,1	0,32		1		1,8	1,1	1,6	0,5
C.V.	3,6		2,0		1,2					
Helyek száma	12		12		11		12	12	12	12

Rangsor: szemtermés (t/ha)

**GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérllet
2014
Szemeskukorica, korai fajták (FAO 300-399)**

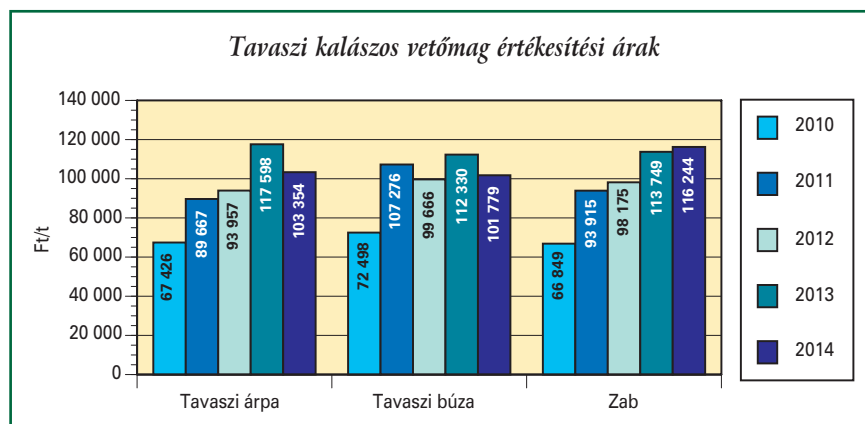
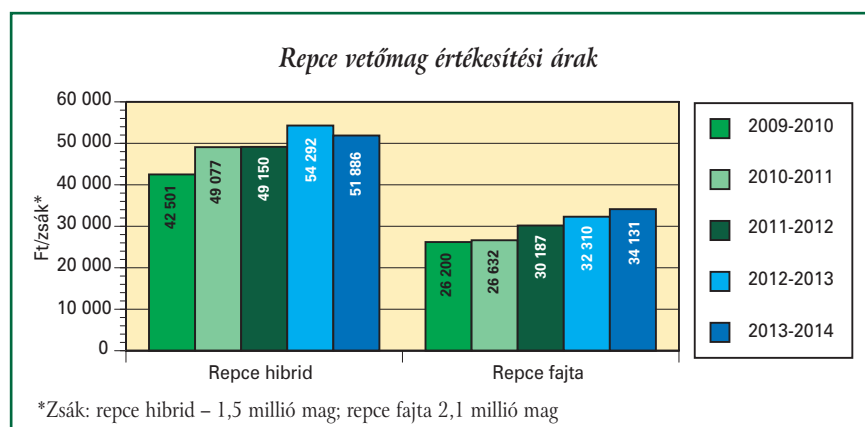
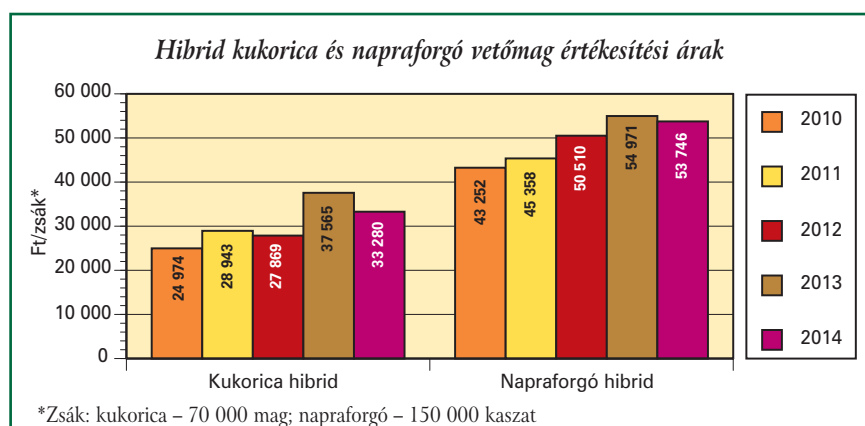

**GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérllet
2014
Szemeskukorica, középérésű fajták (FAO 400-499)**

Vetőmag-forgalmazási adatok, értékesítési árak

A szántóföldi növények vetőmag értékesítésével kapcsolatban a VSZT évente kétszer kér adatokat a tagságtól. A jelentősebb mezőgazdasági növényfajokról, illetve külön az őszi kalászos vetőmagforgalomról kérünk adatszolgáltatást.

2014 szeptemberében a jelentősebb növényfajok végfelhasználó felé történő vetőmag-értékesítésével kapcsolatban (forgalmazott mennyiség, forgalmazási árak) kérünk tagjainktól adatközlést.

Öröndetes tény, hogy a kérdőívünkre akár nemleges formában is válaszadók száma az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is igen magas. A tagságunk 16%-a közölt tényleges adatot. Ez önmagában talán kevésnek mondható, de ha azt is mellé tesszük, hogy a tagság körülbelül 20%-a foglalkozik szántóföldi növények viszonteladói tevékenységével, akkor máris kiválónak mondható az adatközlési hajlandóság.

A nagyobb szántóföldi kultúráknál, mint a hibrid kukorica, -napraforgó és -repce, valamint a tavaszai árpa és -búza esetében az árak csökkentek, míg a fajta repce és a zab árai enyhé emelkedést mutattak. A kisebb kultúráknál is inkább a csökkenés volt a jellemző, noha a piaci ármozgások ezeknél a fajtoknál meglehetősen hektikusak, illetve az adatközlők relatíve alacsony száma miatt a megbízhatóságuk jelentősen kisebb.

Az információk használati értékének növelése érdekében a grafikonokat a honlapunkon Power Point formátumban is elérhetővé tettük a „Statistikák” menüpont „VSZT statistikák” almenüpontban. A felület csak jelszóval érhető el.

Ezúton is szeretnénk megköszönni minden olyan tagunk közreműködését, aki akár adattal, akár nemleges formában, de visszaküldte részünkre az adatszolgáltatást ívet.

Színes hírek a nagyvilágból

Évek óta nem voltak ilyen egészségesek a méhek az EU-ban

Egy 21 országból származó, közel 400 000 méhcsaládot érintő felmérés eredménye azt mutatta, hogy a méhek általános egészségének egy fontos mutatója, az áttelelési veszteség mértéke az utóbbi évek viszonylatában a 2013/14-es év telén volt a legalacsonyabb. Ez az eredmény azért is érdekes, mert ebben az időszakban még Európa-szerte használatban voltak a

neonikotinoid tartalmú növényvédő szerek, így bizonyítékul szolgálhat arra, hogy valós körülmények között a gazdálkodók e fontos eszközei nincsenek hatással a méhcsaládok túlélési esélyeire az áttelelés során. Az adatok szerint a 2013-14-es télen a méhpusztulás mértéke átlagosan 9% volt, amely az elfogadhatónak tekintett 10% alatt maradt.

www.seedworld.com

Ellenállóbbak a hazai méhek

Dán tudósok arra a következtetésre jutottak, hogy a helyi eredetű mézelő méhfajok sokkal jobban teljesítenek a túlélésért vívott harcban, mint az idegen országokból behozott, eltérő környezethez szokott társaik. A kutatók mindegyike a méhek genetikai háttere és a környezetük közötti kölcsönhatás vizsgálatával jöttek rá. Habár sokat tudunk a méhek földrajzi és genetikai sokféleségéről, a környezethez való alkalmazkodásukról mindeztidáig kevés információ állt a rendelkezésünkre.

Sok méhész azt hiszi, hogy a legjobb, ha külső eredetű anyát vásárol a saját méhcsaládjá által nevelt helyett, miközben egyre több bizonyíték kerül elő a globális méh-kereskedelem olyan veszélyeire vonatkozóan, mint például az új kártevők és járványok terjedésének elősegítése.

www.european-seed.com

A neonikotinoidok jelentősége az integrált növényvédelem és a jövedelmezőség szempontjából

Egy független, átfogó és részletes amerikai agrárgazdasági tanulmány szerint neonikotinoidok nélkül növekedhet a rovarölőszert-használat, felborulhat a jelenlegi növényvédelmi gyakorlat, és a főbb amerikai árnövények termesztésének költségei összesen akár 848 millió dollárral is növekedhetnek. A kutatók a kukorica, gyapot, cirok, szója és búza növényvédelmi eljárásait vizsgálva arra a kérdésre keresték a választ, hogy mi történne, ha a neonikotinoid tartalmú szerek nem lennének többé elérhetőek a termelők számára. A kutatás megerősítette, hogy a neonikotinoidok a legszélesebb körben használt rovarölő szerek a felsorolt kultúrákban: a vizsgált három évben 54,6 millió hektár volt évente ezekkel kezelve, amely az említett növények 97 millió hektáros vetésterületének 56%-át jelenti. Mészze a leggyakoribb felhasználási módja e szereknek a vetőmagok csávázása, amely a neonikotinoidok alkalmazásának 98%-át teszi ki. Neonikotinoidok hiányában a kutatók szerint a korábban ezekkel kezelt területek 77%-án használnának helyettesítő rovarölő szereket a kártevők szabályozására a vizsgált kultúrákban. Részben az engedélyezett talajfertőtlenítő- és csávázószerek hiánya miatt, a várható kiesés ellen-súlyozása érdekében a fennmaradó területeken olyan vegyszermentes módszereket alkalmaznának, mint például a hektáronkénti csíraszám növelése. Annak ellenére, hogy a kezelt területek csökkennének, a gazdák kevésbé hatékony, régebbi szerek használatára szorulnának, és összességében növekedne a kijuttatott rovarölő szerek mennyisége. A tanulmány szerint az értékelt főbb növénykultúrák esetében

minden egyes hiányzó, egy egységnyi neonikotinoid hatóanyagú szert közel öt egység korszerűtlen rovarölő szert tudna helyettesíteni. A neonikotinoidok alternatív szerekkel való kiváltása igen jelentős, a kutatási eredmény szerint évente akár nettó 848 millió dollár többletköltséget jelentene. E jelentős, a korai károkozások visszaszorítását célzó tevékenységekből eredő költségnövekedés a helyettesítő termékek magasabb árának, a nagyobb arányú kijuttatásból és az eszközök lecseréléséből adódó költségeknek, a megnövekedett állapot-felmérési költségeknek, valamint a sűrűbb vetés és az esetleges új-ravetés okozta költségeknek lenne köszönhető. A régebbi, kevésbé szelektív rovarölők használata nem csak a kijuttatás mértékét növelné meg, hanem a káros rovarok populációit gyérítő, az integrált növényvédelemben hasznos rovarokra is negatív hatással lenne. Mindennek fejében a csávázás visszaszorulása a permet-elsodródás mértékét is növelné, és a földeken végzett gépi munkálatok gyakoribbá válásával a talaj romlásához is hozzájárulna.

www.seedtoday.com

Előrelépés a búza genomjának megismerésében

A Nemzetközi Búzagenom-Szekvenálási Konzorcium közzétett egy vázlat-szekvenciát a kenyérbúza genomjáról a Science magazinban. A vázlat-szekvencia egy új bepillantást ad a világ legelterjedtebb gabonánövényének felépítésébe, szerkezetébe és evolúciójába. A konzorcium emellett megalkotta az első referencia-szekvenciát is, amely a többi kromoszóma szekvenálásának sablonjául szolgálhat. A kenyérbúza összes kromoszómájához tartozó vázlat-szekvencia, valamint a 3B kromoszómához tartozó referencia szekvencia meghatározásával egy új mérföldkőhöz ért a konzorcium. Egy kromoszóma alapú teljes szekvenciával a kezükben a nemesítők olyan kiváló minőségű eszköz birtokába kerültek, amely segíthet felgyorsítani a nemesítési programokat, és hozzájárulhat a gének összetett tulajdonságokat szabályozó mechanizmusainak azonosításához.

www.european-seed.com ▶

➤ Fotoszintézist „bekapcsoló” fehérje a rizsben

Az amerikai Arkansai Egyetem tudósai rájöttek, hogyan lehet szabályozni a fotoszintézist a rizs terméseredményének akár 30%-os növelése érdekében. A kutatók egy olyan fehérjét vizsgáltak, amely képes a rizs fotoszintetikus működésének növeléséért felelős gének „bekapcsolására”, aminek következményeként a növény képes lehet elkerülni a hátrányos stressz-hatásokat, illetve gyarapodni, és növelni a termés mennyiségét. Mindez azért fontos, mert a növény, a túlélő stratégiájának megfelelően a megemelkedett stresszre a fotoszintetikus aktivitás csökkentésével reagál. A vizsgált fehérje lehetővé teszi, hogy a növény stresszes környezet esetén is növekedjen és fokozza a termőképességét. A fotoszintézis aktivitásának növelése megemelkedett keményítő-tartalomhoz, és ezzel a biomassza mennyiségének növekedéséhez, így végül a hagyományos rizsfajták termésmennyiségének gyarapodásához vezet a rizsszemek minőségi paramétereinek megőrzése mellett. A kutatók szerint ráadásul az azonosított fehérje által szabályozott, a fotoszintetikus működés növeléséért felelős gének feltérképezése hasznos lehet a hasonló rizsfajták genetikai módosítást nélkülöző fejlesztése során.

www.phys.org

Vetőmag tárolása oxigén-mentes környezetben?

Egy, a Wageningeni Egyetem és a holland Genetikai Erőforrások Centrumának vetőmag szakértői által beállított kísérletben a korábban oxigén-mentes környezetben tárolt vetőmagok 98%-a kikelt három hét elteltével. A kutatók a tanulmányukban azt javasolják, hogy a génbankok a betakarítást és szárítást követően azonnal helyezték oxigén-szegény környezetbe a vetőmagokat, így lelassítva az antioxidánsok mennyiségének

csökkenését. Mindez azt jelenti, hogy a magvak tovább lesznek tárolhatók, és így csökkenthetők regenerációs költségek. A Genetikai Erőforrások Centruma egy, a Wageningeni Egyetemhez tartozó holland génbank.

www.european-seed.com

AZ EU növelné a beruházások számát a növénynevelésben

Az Európai Parlament arra sűrgeti az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket az Unión belüli nemesítési kutatásokba való beruházás fellendítése érdekében. Az EP a napokban fogadott el egy, a mezőgazdasági bizottságtól származó jelentést, amely felhívja a figyelmet a hatékony és versenyképes EU-s növénynevelési ágazat létének fontosságára, és arra kéri a Bizottságot, hogy hozzon létre egy

hosszú távra szóló keretrendszert a növénynevelési kutatások számára. A jelentés a nagyobb termőképességű fajtákra mutató igény kiemelése mellett arra is felhívja a figyelmet, hogy az új betegségeknek ellenállóbb növények kifejlesztését kellene a kutatások fókuszpontjába helyezni. Mindezek eléréséhez hatékonyabb együttműködésre van szükség a kormányok, a kutatóállományok, és az ágazat szereplői között, különös tekintettel az előnevelés (pre-breeding) és a genetikai erőforrások megőrzése terén. A jelentés továbbá rámutat, hogy az új fajták kifejlesztésének időigényessége miatt egy következetes, hosszú távú finanszírozási mód megeremtésére van szükség. Mindez magyarázattal szolgál arra is, hogy miért fontos növelni a közszféra beruházásait az előnevelés és kutatás terén, annak érdekében, hogy elősegítsük az alap kutatás továbbfejlesztett fajták, kezelések és nemesítő-eszközök előállítását célzó munkáját.

www.seedworld.com

DHA olajsav tartalmú repce

Jelentős mérföldkőhöz érkezett a hosszú láncú omega-3 zsírsavat tartalmazó repcével foglalkozó ausztrál kutatási együttműködés, amikor a növényben található DHA (docosahexén sav) olajsav mértékét a vadon élő halakéval megegyező szintűre növelte. A kitűzött DHA szint elérése megerősítette a kutatókat, hogy jó úton járnak egy olyan omega-3 zsírsav forrás megalkotásában, amely életképes alternatívát nyújthat a kereskedelmi forgalom számára. Az együttműködés szántóföldi és laboratóriumi teljesítményvizsgálatok elvégzésével folytatja a munkát. A kutatók tervei szerint a vetőmag várhatóan 2018-ban kerülhet kereskedelmi forgalomba, amennyiben a kulcsfontosságú fejlesztéseket meg tudják valósítani és a szükséges szabályozási előírásoknak is eleget tudnak tenni.

www.seedworld.com

VETŐMAG SZÖVETSÉG SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS LAPJA

Elérhetőség: dr. Ruthner Szabolcs ügyvezető igazgató
1113 Bp. Ábel Jenő u. 4/b • Tel. 06-1-332-5755, Fax: 06-1-302-6507 • E-mail: vszt@vszt.hu • Honlap: www.vszt.hu

Felelős szerkesztő: Hajtun György

Szerkesztő Bizottság: Dr. Balikó Sándor /elnök/ (Bóly Zrt) • Bíró János (Syngenta)
Dr. Bóna Lajos (Magyar Növénynevelők Egyesülete) • Pavelka Árpád (ZKI) • Virágné Pintér Gabriella (Gabonakutató)

Kiadja: A Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Felelős kiadó: VSZT ügyvezető igazgatója